

Christian A. Schwarz

Tri farby služby

Hľadanie a rozvíjanie
duchovných darov z pohľadu
Trinitárneho kompasu

MATERIÁLY NCD O UČENÍCTVE

Evanjelická aliancia
v Slovenskej republike

Tri farby služby

Úvod: Čo môžete očakávať od tejto knihy? 7

Kapitola 1:

Čo sú to tri farby služby? 9

Tri spôsoby prežívania vzťahu s Bohom 10

Cieľ: Trojfarebný kresťan 12

Tri rozmery služby 15

Červená farba: záväzok 18

Modrá farba: moc 19

Zelená farba: múdrosť 20

Aká je vaša osobná zmes farieb? 21

Východiskový bod č. 1: Tomáš 22

Východiskový bod č. 2: Marta 24

Východiskový bod č. 3: Mária 26

Východiskový bod č. 4: Mojžiš 28

Východiskový bod č. 5: Peter 30

Východiskový bod č. 6: Jonáš 32

Váš osobný kompas zmeny 34

Ďalšie kroky 38

Kapitola 2:

Čo by ste mali vedieť o duchovných daroch 41

Každý je obdarovaný 42

Dary a povolanie 44

Aká je vaša kombinácia darov? 45

Chyby sú povolené 46

Je vaše obdarovanie trvalé? 47

Duchovné dary a univerzálne zodpovednosti kresťanov 48

Koľko je vlastne duchovných darov? 50

Tri kategórie darov 52

Test: Čo viete o duchovných daroch? 54

Kapitola 3:

Ako určiť svoje duchovné dary 55

Krok 1: V modlitbe otvorte svoje srdce Bohu 56

Krok 2: Budte pripravení používať svoje dary 57

Krok 3: Získajte informácie 58

Krok 4: Začnite tým, čo radi robíte 59

Krok 5: Čo najviac experimentujte 61

Krok 6: Overujte si svoju efektivitu 62

Krok 7: Zaujímajte sa o názor iných ľudí 63

Trojfarebný test duchovných darov 64

Ako vyhodnotiť váš test 81

Vaše viditeľné dary 83

Vaše skryté dary 84

Ako porozumieť výsledkom 85

Kapitola 4:**Učíme sa používať svoje dary 87**

Trojfarebný zbor	88
Oblasti budúceho rastu vášho zboru	89
Popis služby	91
Používať a zneužívať	94
Zlepšujte sa vo svojom obdarovaní	95
Zostaňte otvorení ďalším darom	96
Nebezpečenstvo prenášania darov na druhých	97
Dary a chvílkové rozmary	98

Kapitola 5:**30 duchovných darov –
kontext, definície, praktické tipy 99**

Ako skúmať jednotlivé dary 100

1. skupina**zelená oblasť 102**

umelecká kreativita	103
remeselná zručnosť	104
dávanie	105
pohostinnosť	106
poznanie	107
milosrdenstvo	108
hudba	109
organizovanie	110
dobrovoľná chudoba	111
múdroosť	112

2. skupina**červená oblasť 113**

apoštolstvo	114
poradenstvo	115
evanjelizácia	116
praktická pomoc	117
vodcovstvo	118
misia	119
služba	120
pastierstvo	121
dar žiť bez manželstva	122
vyučovanie	123

3. skupina**modrá oblasť 124**

vyslobodzovanie	125
rozlišovanie	126
viera	127
uzdravovanie	128
výklad jazykov	129
dar činiť divy	130
modlitba	131
proroctvo	132
dar znášať utrpenie	133
jazyky	134

Kapitola 6:**Najčastejšie kladené otázky 135****Materiály NCD o učenictve:****Seria „Tri farby“ 156**

Čo môžete očakávať od tejto knihy?

Budete po prečítaní tejto knihy šťastnejšími ľuďmi? Pravdepodobne nie. Budete vo svojej službe efektívnejší, keď si prečítate nasledujúce kapitoly? Nie, toto by ste nemali očakávať. Vstúpi váš zbor do novej fázy rastu, keď si vodcovia prečítajú tento manuál? Lúťujem, ale absolútne nič nenasvedčuje tomu, že by sa to mohlo stať.

Aký je potom prínos tejto knihy?

Nenávidím sľuby, ktoré vzbudzujú nesplniteľné očakávania. Existuje však prínos, ktorý vám môžem sľúbiť za predpokladu, že nebudete len čítať, ale aj v praxi uplatníte, čo ste čítali. Náš prieskum približne v 50 krajinách a viac než 50 000 zboroch na celom svete dokazuje, že je realistické mať nasledovné očakávania:

- Keď kroky, navrhované v tejto knihe, uvediete do praxe, môžete očakávať, že budete šťastnejšími ľuďmi. 51 % ľudí, ktorí si v tejto knihe urobili *Test o duchovných daroch*, uviedlo, že výsledkom toho je, že sú „šťastnejší“. Toto číslo sa zvýšilo na 72 %, keď objavené duchovné dary uplatnili v konkrétnej službe v zbere.
- Ak svoje obdarovanie využijete v praxi, budete pri vykonávaní svojej služby efektívnejší. Náš prieskum ukazuje, že neexistuje žiadny iný izolovaný faktor, ktorý by mal silnejší dopad na našu „efektivitu“, než je život v súlade s našim obdarovaním.
- Ak vo svojom zbere uvediete do praxe filozofiu, ktorú v tejto knihe nazývame prirodzeným rastom cirkvi, môžete zakúsiť rast. Naše štúdium dokazuje, že služba založená na daroch je jedným z kľúčových prvkov rastúcich zborov tak v Číne, ako aj v Kolumbii, v Juhoafrickej republike a v Austrálii, v Rusku aj v Spojených štátoch amerických.

Keď kroky, ktoré navrhuje táto kniha, uvediete do praxe, môžete očakávať, že budete šťastnejšími ľuďmi.

V čom sa táto kniha odlišuje od podobných kníh?

Je množstvo kníh, ktoré pojednávajú o rozvoji duchovných darov a mnohé z nich sú vynikajúce. Čo potom môžete nájsť v tejto knihe, čo nenájdete v iných?

1. V tejto knihe je proces objavovania duchovných darov a ich zapojenia do praxe spojený s **tromi rozmermi Božej prirodzenosti**, pre ktorú som si zvolil tri farby – zelenú, červenú a modrú (odtiaľ je názov tejto knihy). Kým iné knihy sa zameriavajú na jeden alebo dva rozmery trojjediného Boha, kniha *Tri farby služby* sa snaží priniesť všetky tri rozmery spolu. Pre mnohých kresťanov sa tento pohľad stal revolučnou koncepciou. O tomto predmete som napísal krátku úvodnú brožúrku *Trojaké umenie prežívania vzťahu s Bohom (The Threefold Art of Experiencing God)*. Najdôležitejší prínos knihy *Tri farby služby* vidím v praktickom použití tohto teologického konceptu. Skôr než začnete so samotným procesom objavovania duchovných darov, pozývam vás, aby ste najprv našli svoj východiskový bod, v ktorom sa vo vzťahu k týmto trom stránkam nachádzate.

2. Veľa energie sme investovali do zostavenia testu o duchovných daroch, ako aj do toho, aby sme naplnili všeobecne prijateľné **vedecké štandardy** (spoľahlivosť, platnosť, objektivita). Väčšine kresťanov pravdepodobne nezáleží na tom, či majú vedecký dotazník alebo iba po „domácky“ vyrobenú verziu. Keďže sme však sami pracovali s týmito „domáckymi“ testami (pretože roky nebolo nič iné k dispozícii), vieme teraz porovnať výsledky oboch prístupov. Vedecký postup vedie k presnejším výsledkom.
3. Predmetom tejto knihy je jeden z ôsmich stavebných blokov **prirodzeného rastu cirkvi** (NCD – Natural Church Development). Ak ste už „službu založenú na obdarovaní“ v praxi úspešne uplatnili, rovnaké princípy môžete použiť vo všetkých ostatných siedmich oblastiach, pretože medzi všetkými týmito stavebnými blokmi existuje vzájomné prepojenie. Všetky knihy prirodzeného rastu cirkvi sa zameriavajú na uvoľnenie „samočinných rastových procesov“, ktorými Boh sám buduje svoju cirkev. Som preto mimoriadne opatrný v tom, aby som do kníh NCD nekladal nič príliš technické, manipulatívne alebo orientované na napodobňovanie modelov. Chcem vyučovať iba tie princípy, na ktorých sa ukázalo, že Boh ich používa na celom svete, aby rástla Jeho cirkev.

Čo má spoločné väčšina týchto kníh

Tisíce kresťanov nám povedali, že Boh použil tento nástroj, aby im ukázal ich povolanie.

Okrem týchto charakteristík som sa snažil učiť sa od druhých. Väčšina literatúry, ktorá hovorí o téme služby založenej na obdarovaní, bola inšpirovaná priekopníckou prácou C. Petra Wagnera a jeho knihou *Tvoje duchovné dary môžu pomôcť tvojmu zboru, aby rástol* (prvý raz vyšla v roku 1979). Po prečítaní tejto knihy doslova státisíce kresťanov na celom svete prežili zmenu zaužívaného modelu a ja som jedným z nich. Z tohto dôvodu sa snažím zámerne pridržať terminológiu Petra Wagnera (napríklad keď definujem jednotlivé duchovné dary alebo opisujem kroky k ich objaveniu). Hoci kniha *Tri farby služby* má trochu iný východiskový bod, zámerne som sa snažil, aby bola kompatibilná s mnohými úžasnými publikáciami, ktoré boli inšpirované knihou Petra Wagnera.

Kresťania, ktorí pracovali s predchodcom knihy *Tri farby služby*, hovoria, že Boh použil tento nástroj, aby im ukázal ich jedinečné povolanie. Nepočul som ani jedinú reakciu, že by niekto ľutoval skúsenosti z tohto procesu. Keď je toho tak veľa, čo môžeme získať a pritom nič nestratiť, začnime tento proces.

Čo sú to tri farby služby?

Na mnohých kresťanských konferenciách som počul hovoriť: „To, čo naliehavo potrebujeme, je nová úroveň oddanosti medzi kresťanmi,“ čo znie, akoby zvýšenie nášho osobného záväzku bolo kľúčom ku všetkým našim problémom. Mottom iných kresťanov je: „Jediná vec, ktorá môže zmeniť stav našich zborov, je nadprirodzená moc.“ A tretia skupina učí, že „Boli by sme asi udivení, koľko problémov by zmizlo, keby kresťania jednoducho iba konali múdrejšie.“ Nuž, kto má pravdu? Na jednej strane majú pravdu všetci, na druhej strane ju nemá nikto. Jednoduchou pravdou je, že: Tá istá vec, ktorá môže byť pre jedných kresťanov „správna“, pre druhých môže byť zavádzajúca. Nie všetci kresťania potrebujú väčší záväzok, ale niektorí áno. Nie všetci kresťania potrebujú viac moci, ale niektorí áno. Nie všetci kresťania potrebujú viac múdrosti, ale niektorí áno. Ako môžeme zistiť, čo z toho vo svojich životoch najviac potrebujeme?

Kapitola 1:
ZákladyTri spôsoby prežívania
vzťahu s Bohom

Máte dojem, že už rozumiete Božej prirodzenosti? Ste presvedčení, že skutočne prežívate „plnosť života“, ktorú zaslubuje Nová zmluva? Myslíte si, že váš zbor žije na 100% podľa Božieho plánu a nie je potrebné ani uvažovať o zmene smeru?

Ak ste na tieto otázky odpovedali „áno“, chcem vám najprv zagratulovať, a po druhé povedať vám „dovidenia“. Táto kniha nie je pre vás. Je pre kresťanov, ktorí sa neustále snažia rásť vo svojom chápaní Boha – rásť racionálne, emocionálne a sociálne. Je pre tých, ktorí si trúfajú nanovo uvažovať o odpovediach, ktoré doteraz našli a ktorí sú otvorení učiť sa nové veci o Bohu, o cirkvi a o sebe samých.

Veľa kresťanov pozná iba niektoré vlastnosti

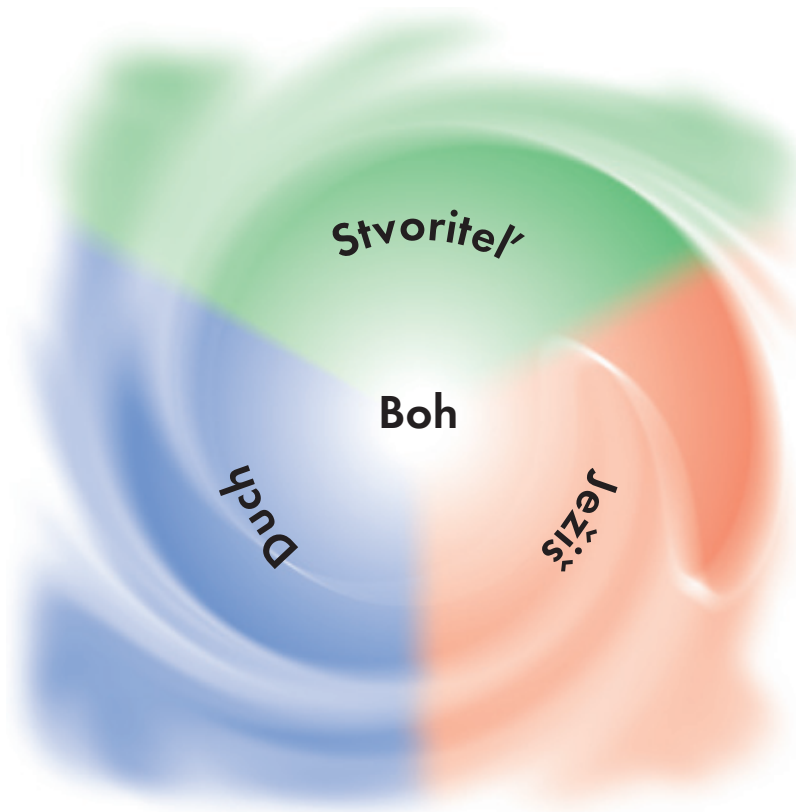
Božej prirodzenosti, a nové objavy na nich ešte len čakajú.

Ústredný bod kresťanskej viery

V tejto knihe (ako aj v ostatných knihách tejto série) nechcem hovoriť o určitých okrajových problémoch teológie, ale o ústrednom bode kresťanskej viery – o Bohu, ktorý sa zjavil tromi odlišnými spôsobmi: ako Stvoriteľ, v Ježišovi a v Duchu Svätom. Pozrite si obrázok na strane 11. Tak ako sa biele svetlo prechádzajúce hranolom rozkladá na jednotlivé farby spektra, tak Boh zjavuje odlišné stránky svojej prirodzenosti v troch hlavných zjaveniach: vo stvorení (zelená časť), na Golgote (červená časť) a na Letnice (modrá časť). Dilemou kresťanstva je, že s týmto trojakým zjavením môžeme intelektuálne súhlasiť, keď však ide o každodennú praktickú skúsenosť, väčšina z nás je na hony vzdialená od integrovania všetkých troch rozmerov Boha do našich osobných životov. Sú kresťania, ktorí vyzerajú, že vidia výhradne červenú, iní zas modrú a ďalší iba zelenú. A ak máme obmedzené chápanie Boha, hrozí nám, že vo svojich životoch a zboroch zobrazíme iba obmedzené stránky Božej prirodzenosti.

„Trojzložková“ viera

Počas svojej služby v mnohých denomináciách a kultúrach som sa stretol s čisto „zelenými“ zbormi ako aj s čisto „červenými“ a čisto „modrými“ zbormi. Niekedy som prišiel do styku s kombináciou dvoch farieb – aké úžasné! – ale iba zriedka som našiel skutočne „trojfarebný“ - trinitárny zbor: úplne *Kristocentrický*, ktorý zdôrazňuje Ježišove absolútne nároky a vyjadrenia a ktorý pozýva ľudí k osobnému vzťahu s Ním (červená zložka); zbor, ktorý žije v *moci Ducha Svätého* a ktorý o ňom nielen učí, ale aj prežíva nadprirodzený rozmer našej viery (modrá zložka); zbor, ktorý všetko zakladá na princípoch, ktoré nám Boh zjavil v *stvorení*, ktoré zdieľame spoločne s neveriacimi a ktorý usiluje o ochranu stvorenia, sociálnu spravodlivosť, o dodržiavanie ľudských práv a mier (zelená zložka). Som presvedčený, že väčšina problémov, ktorým čelíme ako jednotlivci aj ako zbory, má v konečnom dôsledku korene v našom obmedzenom chápaní trojjediného Boha. Táto situácia je dosť frustrujúca!

Podľa Biblie sa Boh zjavil tromi odlišnými spôsobmi: ako Stvoriteľ (zelená časť), v Ježišovi (červená časť) a v Duchu Svätom (modrá časť). Každé z týchto troch zjavení súvisí s určitým spôsobom, akým môžeme prežívať vzťah s Bohom. Problémy začínajú vtedy, keď začneme zdôrazňovať jednu z troch „fariieb“ a zanedbávať ďalšie.

Zmena je možná

Ale teraz prichádza dobrá správa. Znovu a znovu som videl, že táto situácia sa môže zmeniť. Bez ohľadu na súčasné podmienky veriacich alebo zborov (keď zdôrazňujú zelenú, červenú alebo modrú zložku), je možné zapojiť aj ostatné farby. Videl som úplne „zelené“ zbory (so všetkými svojimi obmedzeniami a nebezpečenstvami), ktoré sa stále viac posúvajú k „červenému“ a „modrému“ rozmeru a videl som „modré“ a „červené“ zbory, ktoré efektívne rozširovali svoju službu do „zelenej“ oblasti.

Pozrite sa na obrázok hore. Keby niekto chcel opísať východiskové body týchto zborov, bolo by potrebné nakresliť tri kruhy: jeden v zelenej časti, druhý v červenej a ďalší v modrej. Je iba jeden kruh, ktorý môže zahrnúť všetky tri farby, a to môže byť iba kruh vytvorený okolo Streda. Toto je metafora pre cestu, na ktorú vás chcem pozvať. Nech sa váš východiskový bod nachádza kdekoľvek, čím viac sa priblížite k streda, tým viac budete vyžarovať všetky tri farby.

Kapitola 1: Základy

Ciel': Trojfarebný kresťan

Tri farby predstavujú tri rozmery života. Naším cieľom by malo byť pozvať Boha do všetkých troch oblastí, čím sa staneme „trojfarebnými“ kresťanmi. Tento pojem nehovorí o nejakom stave „dokonalosti“, ktorý sa nedá reálne dosiahnuť. Trojfarebný kresťan nebude vždy vyžarovať všetky tri farby, ale dôležitejšie je, že bude stále viac túžiť po tom, aby to tak bolo. Viac ovocia budeme prinášať vtedy, ak budú v našom živote prítomné všetky tri rozmery.

Ste trojfarebnými kresťanmi?

Ak chcete zistiť, či už ste trojfarebnými kresťanmi, pomôže vám, ak si skontrolujete rôzne oblasti. Môže byť, že v niektorých oblastiach svojho života ste typicky „modrý“, kým v iných oblastiach sa ukazujete viac „červený“ alebo „zelený“. Na začiatok sa pozrite na šesť obrázkov v dolnej časti tejto dvojstrany. Každý predstavuje jednu stránku čnosti (mohol by som sem pridať stovky ďalších príkladov) a ukazuje „zelený“, „červený“ a „modrý“ rozmer toho, o čom teraz premýšľame.

Už sme sa zaoberali prvým obrázkom, trojakým Božím dielom: stvorenie (zelená časť), Golgota (červená časť) a Letnice (modrá časť). Pre mnohých kresťanov má jedna alebo dve oblasti väčší význam než ostatné. To je normálne. Nikdy však nesmieme dovoliť, aby ktorékoľvek Božie dielo bolo vylúčené z našej kresťanskej skúsenosti.

Pozrime sa na druhý obrázok, ktorý znázorňuje tri rozmery života. Starí Gréci tomu hovorili telo (zelená časť), duša (červená časť) a duch (modrá časť). Niektorí by mohli namietkať, či rozdeľovanie života na tieto tri rozmery je skutočne „kresťanské“ alebo „grécke“. Moja odpoveď je, že žiadne rozdeľovanie nie je kresťanské. Biblickým cieľom je spojenie všetkých troch rozmerov. Je niektorý z týchto troch rozmerov pre vás dôležitejší než ostatné?

Pozrime sa teraz na tretí obrázok. Mikuláš Zinzendorf, jeden z otcov pietizmu, a tým aj jeden z otcov dnešného evanjelikálneho hnutia, učil, že každý kresťan

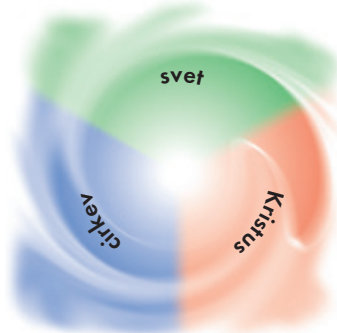
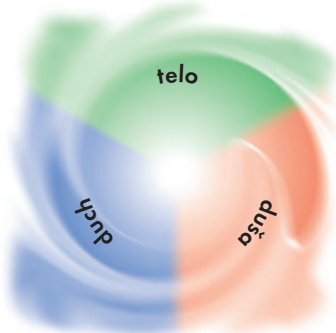
Trojfarebný kresťan nebude vždy vyžarovať všetky tri farby, ale bude stále viac túžiť po tom, aby to tak bolo.

Tri Božie diela

Tri rozmery života

Tri obrátenia

potrebuje tri „obrátene“: prvé – obrátenie od sveta ku Kristovi (červená časť); druhé – obrátenie k cirkvi (modrá časť) a tretie – obrátenie späť k svetu (zelená časť). Ak sa kresťania do tejto tretej fázy nedostanú, pravdepodobne nebudú veľmi efektívni vo svojej službe svetu. Kde by ste povedali, že sa nachádzate vo svojom duchovnom raste?

Štvrtý obrázok ukazuje tri autority: veda (zelená časť), Biblia (červená časť) a skúsenosť (modrá časť). Každá je dôležitá a žiadna sa nesmie podceňovať alebo vylučovať – hoci nemajú všetky rovnakú hodnotu. Ktorá z týchto autorít je vo vašom každodennom živote skutočne rozhodujúca?

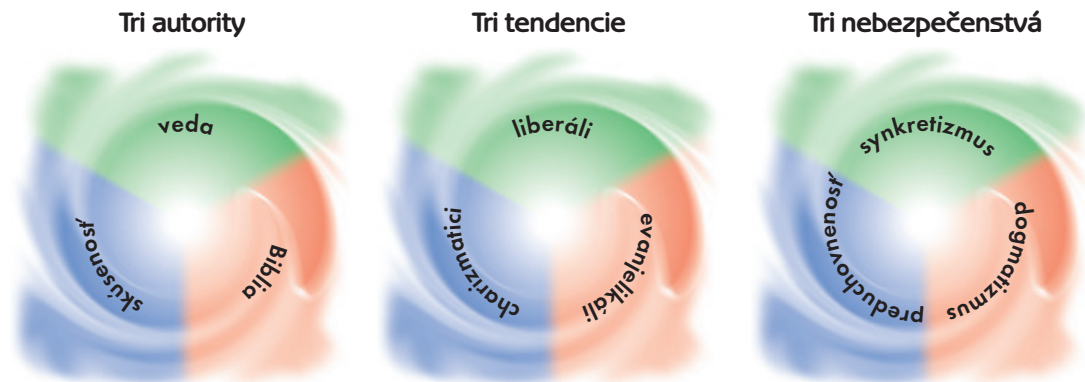
Na piatom obrázokom znázornil tri tendencie, ktoré nájdeme v kresťanstve na celom svete. Je to naozaj iba zhoda okolností, že každá inklinuje k jednej z troch farieb? Liberáli sú zástancami zjavenia v stvorení (zelená časť), evanjelikáli sú zástancami zjavenia v spasení (červená časť) a charizmatici osobného zjavenia (modrá časť). Cítite sa pohodlnejšie v jednej z týchto skupín než v niektorej inej?

A nakoniec šiesty obrázok znázorňuje konkrétne nebezpečenstvá troch vyššie spomenutých skupín: nebezpečenstvom liberálov môže byť „synkretizmus“ (zelená časť), nebezpečenstvom evanjelikálov „dogmatizmus“ (červená časť) a nebezpečenstvom charizmatikov je „preduchovnenosť“ (modrá časť). Tým nechcem povedať, že každý evanjelikál inklinuje k dogmatizmu, každý liberál je synkretik, atď. Tieto nebezpečenstvá však existujú vtedy, ak sa jeden z prvkov izoluje od ostatných dvoch. Heréza nie je nutne opakom pravdy; veľmi často je to niečo oveľa nenápadnejšie – čiastočná pravda. Stretli ste sa už niekedy s niektorým z opísaných nebezpečenstiev?

Smerom k vyváženej biblickej viere

Stvorenie, Golgota a Letnice – to všetko je nenahraditeľné pre zdravú, vyváženú biblickú vieru. Dovoľte mi trochu prehádzať, aby som jasne ukázal pointu. Sú ľudia, pre ktorých je iba Božie zjavenie v stvorení to, čo je v kresťanstve

Viac ovocia budeme prinášať iba vtedy, ak budú v našom živote prítomné všetky tri rozmery.

Základom pre tri farby, ktoré sa používajú v tejto knihe, sú hlavné Božie skutky v dejinách: „zjavenie v stvorení“ (zelená farba), ktoré symbolizuje dúha; „zjavenie v spasení“ (červená farba), ktoré predstavuje kríž a „osobné zjavenie“ (modrá farba), ktorej symbolom je holubica.

dôležité; pre iných je to Golgota, pre ďalších jedine Letnice. Každá skupina má pravdu, keď bojuje za svoju vec, ale myli sa, keď ju stavia proti ostatným skupinám.

V tejto knihe by som vás rád povzbudil v tom, aby ste sa stali skutočnými trojfarebnými kresťanmi; zmocnenými (modrá časť), oddanými (červená časť) a múdrymi (zelená časť). Môže sa to stať? Samozrejme, môže! Boh túži, aby sa presne toto stalo u každého kresťana.

Tri rozmery služby

Kapitola 1: Základy

Ako toto všetko súvisí so službou založenou na obdarovaní? Ak k tomuto predmetu pristupujeme z pohľadu, že existuje jeden Boh, ktorý sa zjavil tromi odlišnými spôsobmi, dôsledky sú ďalekosiahle. Pre nás všetkých je podstatné, aby sme zistili, v ktorej z troch oblastí sme silní a v ktorých oblastiach potrebujeme rásť.

Duchovné dary a Svätá Trojica

V 1. Korintským 12:4-6 Pavol predstavuje „trinitárny“ pohľad na duchovné dary: „Preto sú dary milosti rôzne, ale Duch je ten istý; a rôzne sú aj služby, ale Pán je ten istý; a rôzne sú aj účinky moci, ale Boh je ten istý, ktorý pôsobí všetko vo všetkých.“

Na tabuľke v dolnej časti strany môžete vidieť, ako tieto verše súvisia s tromi farbami: modrou, červenou a zelenou. Duchovné dary súvisia s *Duchom Svätým* (modrá časť). Služba sa vzťahuje k *Pánovi*, pričom týmto pojmom sa v Novej zmluve označuje Ježiš (červená časť). Tretí pojem je na pochopenie trochu zložitejší: *účinky moci* (môžeme preložiť aj ako „pôsobenie“) sa vzťahujú na Boha (v terminológii, ktorú sme doposiaľ používali, by to bol Boh Stvoriteľ, a preto patrí do zelenej časti).

Je potrebné poznamenať, že hlavnou myšlienkou tohto textu nie je oddeliť tieto tri rozmery, ale zdôrazniť, že patria nerozlučne k sebe. Problém nastáva, ak jeden rozmer oddelíme od ostatných.

Základný koncept

Táto teória môže na prvý pohľad vyzeráť dosť abstraktne, ale keď sa pozrieme na celú koncepciu, ktorá je podstatou troch farieb, stáva sa mimoriadne praktickou. Na to, aby som výstižne opísal tieto koncepcie, som vybral pojmy *moc*, *záväzok* a *múdroseť*. „Moc“ súvisí s oblasťou duchovných darov (modrá časť); „záväzok“ s oblasťou služby (červená časť) a „múdroseť“ s oblasťou stvorenia (zelená časť).

Na strane 18–20 sa bližšie pozrieme na tieto tri pojmy a na to, aký je ich význam v Biblii. Teraz je mojím cieľom jednoducho ukázať ústredný význam trinitárneho pohľadu na službu založenú na obdarovaní.

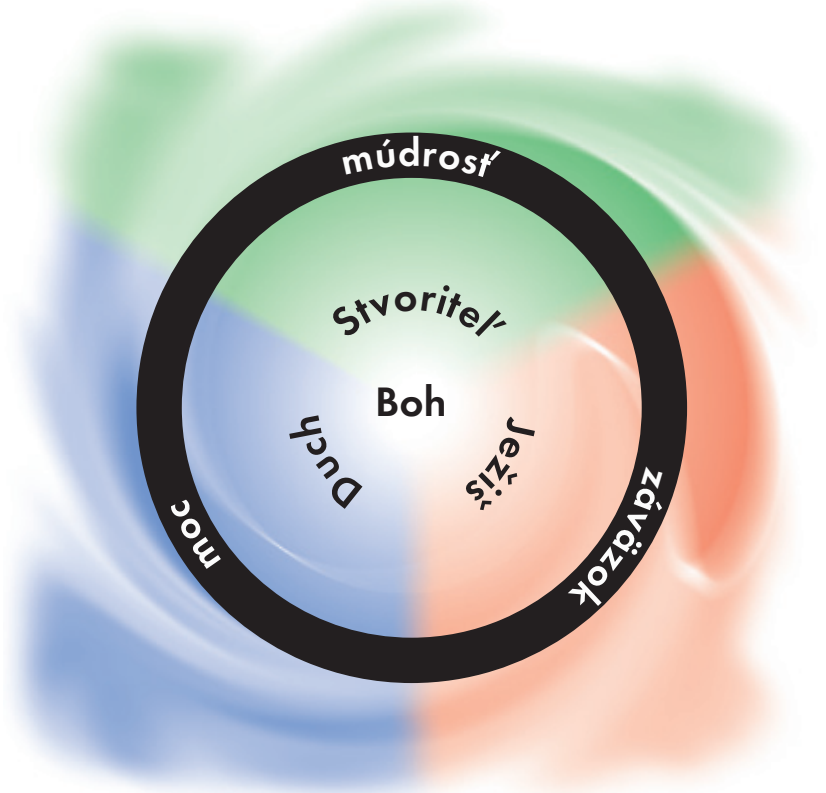
Moc plus záväzok, plus múdroseť je kľúčom k životu, ktorý prináša ovocie.

1. Korintským 12:4-6 hovorí o troch rozmeroch (dary, služba, účinky moci) a o tom, aký majú vzťah trojjedinému Bohu.

Preto sú <i>dary milosti</i> rôzne, ale <i>Duch je ten istý</i> ;	Duch → dary	moc
a rôzne sú aj <i>služby</i> , ale <i>Pán je ten istý</i> ;	Ježiš → služba	záväzok
a rôzne sú aj <i>účinky moci</i> , ale <i>Boh je ten istý</i> .	Stvoriteľ → účinky moci	múdroseť

Tento obrázok ukazuje tri rozmery služby (moc, záväzok a múdrosť) a ich vzťah k trom farbám, modrej, červenej a zelenej. Podľa toho, aký je váš východiskový bod, môžete určiť, čo najviac potrebujete, aby ste sa v službe stali efektívnejšími. Pre niekoho je to zmocnenie; pre iných záväzok a pre ďalších to múdrosť.

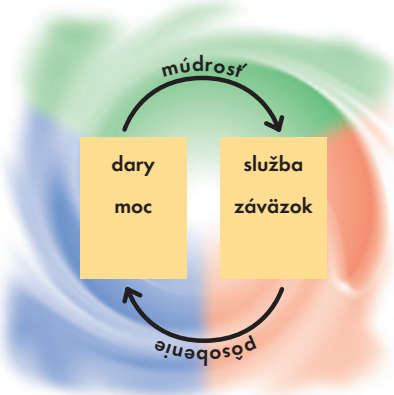
Obrázok hore predstavuje tieto koncepty na trinitárnom grafe, ktorý použijeme od prvých strán tejto knihy. Malý obrázok (vľavo) ukazuje, že „dary/moc“ a „služba/záväzok“ tvoria dva póly. Moc bez záväzku je zbytočná a záväzok bez moci neprináša ovocie. Služba založená na obdarovaní jednoducho znamená, že dary a služba, organizmus a organizácia, ľavý a pravý

pól, modrá a červená farba navzájom spolu súvisia. A teraz zaujímavý objav: To, čo náležite spája obidva póly, je „múdrosť“, ktorú nájdeme v zelenej časti.

Najdôležitejšia stránka života

Čo je potom najdôležitejšou stránkou vášho života: moc, záväzok alebo múdrosť? Odpoveď na túto otázku závisí výlučne od toho, aký je váš východiskový bod.

Tento obrázok ukazuje, že „dary/moc“ a „služba/záväzok“ tvoria dva póly, ktoré musia byť vo vzájomnom vzťahu. To, čo ich vhodne spája, je „múdrosť“, ktorá je v zelenej oblasti, inými slovami v Božom í.

Ste už silní v moci a múdrosti, ale slabí v záväzku? Alebo ste silní v záväzku a múdrosti, ale chýba vám moc? Alebo patríte k tým oddaným kresťanom, ktorí sú silní v moci a záväzku, ale potrebujú sa sústrediť na múdrosť? Ak nachádzate odpovede na tieto otázky, budete poznať smer, ktorým by mala viesť vaša duchovná cesta.

V skutočnosti má koncepcia troch farieb služby praktický charakter. Biblia opäť a opäť ukazuje, ako tieto tri rozmery navzájom súvisia. Krásnym príkladom je Kolosenským 1:9-11, kde sa Pavol modlí za zbor v Kolosách: „Preto aj my, odo dňa, keď sme to počuli, neprestávame sa za vás modliť a prosiť, aby ste vo všetkej múdrosti a duchovnej rozumnosti boli naplnení poznaním Jeho vôle, aby ste žili hodní Pána a páčili sa Mu vždy, keď budete prinášať ovocie v každom dobrom skutku a hlbšie poznávať Boha a z moci Jeho slávy nadobudnete všestrannú silu na vytrvalosť a trpezlivosť vo všetkom.“ Ako môžete vidieť na tabuľke dolu, všetky tri „farby“ sú v tomto texte jasne viditeľné.

Podľa niektorých ľudí je kľúčom k úspechu duchovná moc; pre iných je to záväzok a pre druhých zase múdrosť. Bezpochyby – moc plus záväzok, plus múdrosť sú kľúčom k plodnému životu.

Podľa niektorých ľudí je kľúčom k úspechu duchovná moc; pre iných je to záväzok a pre druhých zase múdrosť.

Kolosenským 1:9-11 je ďalším príkladom ústredného významu rozmerov v službe.

Preto ... neprestávame sa za vás modliť ...	Modlitba za:
... aby ste vo všetkej múdrosti a duchovnej rozumnosti boli naplnení poznaním Jeho vôle, ...	• múdrosť
... aby ste žili hodní Pána a páčili sa Mu vždy, keď budete prinášať ovocie v každom dobrom a hlbšie poznávať Boha, ...	• záväzok
... a z moci slávy nadobudnete všestrannú silu...	• moc

Kapitola 1: Základy

Červená farba: záväzok

Červená farba nám pripomína, čo pre nás na kríži urobil Ježiš. Zároveň je pre nás aj symbolom nášho záväzku voči Nemu. Nie je náhoda, že text 1. Korinským 12:4-6 jasne dáva do súvislosti kresťanskú „službu“ s „Pánom“, ktorým je Ježiš. Text Filipským 2:5-8 opisuje tento rozmer neprekonateľným spôsobom: „Majte v sebe také zmýšľanie, aké zodpovedá životu v Kristovi Ježišovi: On, hoci mal Božiu podobu, svoju rovnosť s Bohom nepokladal za ulúpenú vec, ale zriekol sa jej, keď vzal na seba podobu služobníka a stal sa jedným z ľudí, ponížil sa a stal sa poslušným až na smrť, a to smrť na kríži.“

Červená nám pripomína, čo pre nás na kríži urobil Ježiš. Je pre nás zároveň aj symbolom nášho záväzku voči Nemu.

Vezmite svoj kríž

Keď skúmame Ježišov život, ako ho podáva Nová zmluva, nemôžeme nespomenúť fakt, že niet učeníctva bez obete. Ježiš jasne učil svojich učeníkov: „Ak niekto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma! Lebo kto by chcel zachrániť svoj život, stratí ho, a kto by stratil svoj život pre mňa, nájde ho.“ (Matúš 16:24-25)

Nasledovanie Krista nie je koníčkom na víkendy; je to životný štýl, ktorý niečo stojí. Doslova to znamená obetovať svoj život Pánovi. „Povzbudzujem vás teda, bratia, pre Božie milosrdenstvo,“ píše Pavol vo svojom liste Rímskym, „aby ste prinášali svoje telá ako živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, ako svoju duchovnú bohoslužbu.“ (Rímskym 12:1)

Kľúč: poslušnosť

Mnohí kresťania zdôrazňujú význam záväzku, služby, oddanosti, poslušnosti, atď. – a majú pravdu. Bez tohto rozmeru by kresťanská cirkev prestala existovať. Tieto skupiny kresťanov sa obávajú, že by sa cirkev Ježiša Krista v snahe „páčif sa svetu“ vzdala rozmeru obetujúceho sa záväzku, ktorý nepatrí medzi hodnoty zvyšku spoločnosti. Preto citujú Pavlove slová: „A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmýšľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, čo Mu je príjemné, čo je dokonalé.“ (Rímskym 12:2)

Záväzok bez moci a múdrosti

Hoci je toto všetko nepochybne správne a absolútne nevyhnutné, nie je to všetko, čo Biblia o kresťanskej službe hovorí. Môžeme byť silne zaviazaní, ale môže nám chýbať moc; môžeme byť mimoriadne oddaní Pánovi, ale môžeme mať málo múdrosti. Ak sa nachádzate v podobnej situácii, nepomôže vám silnejšie zdôrazňovanie potreby záväzku. Kľúč k plodnejšej službe je niekde inde.

Modrá farba: moc

Kapitola 1: Základy

V Skutkoch 1:8 sa takto citujú slová vzkrieseného Ježiša „Teraz však na vás zostúpi Svätý Duch, vy dostanete Jeho moc a budete mi svedkami v Jeruzaleme, v celom Judsku i Samárii, až po kraj zeme.“ Každý, kto chce byť efektívnym Kristovým svedkom, je závislý od tejto moci. Môžete sa, samozrejme, usilovať slúžiť aj bez nej, ale pravdepodobne nebudete mať veľa ovocia. Taká je však situácia mnohých kresťanov. Chcú poslúchať Krista, ale vnímajú, že im doslova chýba „moc z výsosti“.

V súvislosti s Ježišovou službou sa v Novej zmluve používajú vyjadrenia ako „Pánova moc bola s Ním, aby uzdravoval“ (Lukáš 5:17). Ak sa tu priamo hovorí, že Božia moc bola prítomná v tom konkrétnom čase, môžeme predpokladať, že boli aj iné doby, kedy táto moc prítomná nebola. V Markovi 6:5 dokonca čítame, že Ježiš v konkrétnej situácii *nemohol* urobiť žiadne zázraky. Keďže tieto slová opisujú Ježišovu, a nie našu službu, vidíme, že moc nebola ani pri Ňom statickým vlastníctvom, ale niečím, čo mohlo byť prítomné alebo chýbalo.

Bez moci niet ovocia

Rovnaká dynamika platí o to viac pre nás. Ježiš učil svojich učeníkov, že môžu byť chvíle, kedy jednoducho musíme iba čakať – čo je fakt, na ktorý zjavne zabúdajú ľudia, ktorí zdôrazňujú dôležitosť záväzku. „Hľa, ja na vás zosielam, čo slúbil môj Otec,“ povedal Ježiš. „Vy však zostaňte v meste, kým nebudete zahalení mocou z výsosti.“ (Lukáš 24:49) Koncept je jasný: bez moci niet služby, ktorá prináša ovocie. Zdôrazňovanie významu záväzku v takejto situácii by bolo kontraproduktívne.

Dvaja kresťania môžu vykonávať presne tú istú službu, pričom jeden je mimoriadne plodný, a druhý zúfalý. Rozdiel nemusí byť v miere záväzku (červená oblasť); môže to byť jednoducho v tom, či záväzok je, alebo nie je sprevádzaný Božou mocou (modrá oblasť).

Symbol vetra

Je zaujímavé, že v hebrejčine (v jazyku Starej zmluvy) aj v gréčtine (ktorá je jazykom Novej zmluvy) sú pojmy pre „vietor“ a „duch“ úplne rovnaké. Nie je preto náhoda, že v 1.Mojžišovej 2:7 čítame, že ľudský život začal doslova tým, že Boh „vdýchol...dych života“ do „prachu zo zeme“. A keď Ježiš prvý raz po svojom zmŕtvychvstaní stretol svojich učeníkov, čítame, že „dýchol na nich a povedal im: Prijmite Ducha Svätého.“ (Ján 20:22) Preto sa zdá, že modrá je vhodný symbol moci Ducha Svätého.

Biblia používa rovnaký pojem pre slová „Duch“ a „vietor“. Modrá je preto vhodná farba pre moc Ducha Svätého.

Kapitola 1: Základy

Zelená farba: múdrose

Múdrose je bezpochyby jednou z ústredných črt Starej aj Novej zmluvy. Je celá skupina biblických kníh, ktoré sa označujú ako „slová múdrych“, kam patria Príslovia, Kazateľ, v širšom zmysle kniha Jób a veľa žalmov. Veľkú časť pozemskej služby vykonával Ježiš podľa tradície starozmluvného učiteľa múdrosti.

Nová zmluva nás učí, aká je múdrose v službe dôležitá. Kolosenským 4:5 nás napomína: „Počínajte si múdro voči tým, čo sú mimo, a využívajte čas.“ V Jakubovi 1:5 čítame: „Ak sa však niekomu z vás nedostáva múdrosti, nech prosí Boha, ktorý dáva štedro a bez výčítiek, a dostane ju.“

Podstata múdrosti

Ale čo presne je podľa Biblie múdrose? Označuje ňou mimoriadne praktické poznanie, ktoré sa uplatňuje v skutočných životných situáciách. Múdry človek nie je v Biblii abstraktný filozof alebo špekulatívny teoretik, ale človek, ktorý vie dať aktuálne otázky ľudí do spojitosti so svojim poznaním. Múdrose je opakom dogmatizmu a ideológie, čierno-bieleho zmýšľania. Aby sme použili našu trojfarebnú terminológiu, ideálne je, keď sú múdri ľudia schopní spojiť všetky tri farby a uvedomujú si, že sú závislí od duchovnej moci (modrá farba) a že všetka múdrose musí nakoniec viesť k skutkom (červená farba).

Ako sa dá múdrose prevrátiť

Zámerné som povedal „ideálne“, pretože veľmi často to tak nie je. Múdrose je mnohokrát od ostatných dvoch rozmerov oddelená. Príklady môžeme nájsť v Starej aj v Novej zmluve. Napríklad Pavol tento pojem často používa s kritickým podtónom. Keď takéto texty skúmate podrobnejšie, zistíte, že Pavol nikdy nekritizuje múdrose, akú sme opísali vyššie, ale tú predstavu múdrosti, ktorá je oddelená od duchovnej moci alebo od záväzku, prípadne od oboch.

Múdrose a stvorenie

Biblický koncept múdrosti je tesnespojený so stvorením. Biblia učí, že Boh učinil stvorenie „múdrose“ (Príslovia 3:19). Keďže jej korene sú v stvorení, múdrose nie je výlučne „kresťanská“ záležitosť. Aj neveriaci môžu mať múdrose. Múdrose v Starej zmluve je niečo medzinárodné a medzináboženské. V texte 1. Kráľov 5:10 sa dosť otvorene hovorí, že múdrose bola mimo Izrael, napríklad v Egypte a medzi „mužmi Východu“. Ak chceme ráse v múdrosti, máme sa čo učiť, a to aj mimo kresťanský kontext.

Biblia učí, že Boh učinil stvorenie „múdrose“. Zelená je symbol múdrosti, ktorú môžeme nájsť v Božom stvorení.

Aká je vaša osobná zmes farieb?

Kapitola 1: Základy

Posolstvo tejto knihy je vcelku jednoduché. Chýba vám moc? Posilňte svoje *duchovné dary*. Je vašou slabou stránkou záväzok? Dajte svoje duchovné obdarovanie do konkrétnej *služby*. Už ste to urobili, no stále zisťujete, že vaša služba napriek tomu neprináša toľko ovocia, koľko by ste chceli? Snažte sa o viac múdrosti. Poznanie vášho východiskového bodu je podmienkou toho, aby ste podnikli správne kroky.

Šesť základných farebných kombinácií

Ale ako môžete zistiť, aký je váš východiskový bod? Na nasledujúcich stranách by som vám rád poskytol šesť biblických príkladov, pričom každý predstavuje jeden zo šiestich možných scenárov:

1. Silný v múdrosti – slabý v moci a záväzku
2. Silný v záväzku – slabý v moci a múdrosti
3. Silný v moci – slabý v záväzku a múdrosti
4. Silný v záväzku a múdrosti – slabý v moci
5. Silný v moci a záväzku – slabý v múdrosti
6. Silný v múdrosti a moci – slabý v záväzku

Ako Boh jedná s nedokonalými ľuďmi

Keď som skúmal biblické príklady tohto druhu, moju pozornosť upútal spôsob, akým Boh jedná s nedokonalými ľuďmi. Obvykle nezačína tým, že ich karhá za ich slabé stránky, ale oceňuje oblasti, v ktorých už sú silní. Preložené do reči našich farieb, začína tým, že oceňuje hodnotu ich dominantnej farby (farieb). A potom – niekedy veľmi jemne, inokedy dosť drasticky – im otvára oči ohľadne oblastí, v ktorých ešte nie sú silní, a pomáha im do nich vstúpiť. Ak to opäť preložíme do terminológie našej trojfarebnej ilustrácie, pomáha im priblížiť sa do stredu.

Potrebuje každý rovnakú vec?

Každá zo šiestich biblických postáv, ktoré sa chystám opísať, potrebovala v istom zmysle presne to isté: priblížiť sa do stredu. Avšak kroky, ktoré museli urobiť, sa rôznili podľa toho, aký bol ich východiskový bod. Mohli by sme teda povedať, že každý z týchto veriacich potreboval *niečo úplne odlišné*, aby nakoniec dosiahol rovnaký cieľ.

Ak Boh jedná s ľuďmi takto, potom prijmite pozvanie objaviť na nasledujúcich stranách oblasti, v ktorých už silní ste, ako aj tie, v ktorých potrebujete rásť.

Poznať svoj východiskový bod je podmienkou toho, aby sme urobili správne kroky.

Kapitola 1: Základy

Východiskový bod č. 1: Tomáš

Apoštol Tomáš („neveriaci Tomáš“) je vynikajúcim príkladom toho, čo by som nazval „skeptickým kresťanom“ (viď obrázok na strane 23). Pozrime sa najprv na jeho silnú stránku, ktorou bezpochyby bola jeho kritická, spochybňujúca myseľ, ktorá ho viedla priamo k podstate vecí. Nezaobúďajme, že jedno z ústredných Ježišových ubezpečení – „Ja som cesta, pravda i život. Nik nepríde k Otcovi, ak nejde cezo mňa“ – vyprovokovali Tomáša k prenikavej otázke (Ján 14:5-6). Keby nás ľudia ako Tomáš neotravovali svojimi, občas nepohodlnými, otázkami, na ceste pokroku by kresťanstvo išlo veľmi pravdepodobne dolu kopcom.

Kresťan –skeptik je silný v múdrosti, ale jeho hlavnou oblasťou, v ktorej by mal rásť, je moc a záväzok.

V našich zboroch potrebujeme ľudí ako bol Tomáš, ľudí, ktorí jednoducho nie sú ochotní brať veci na ľahkú váhu. Chcú poznať dôvody. Chcú vidieť dôkazy. Nikto z nás by ich za to nemal kritizovať, hoci to niekedy ruší pokoj väčšiny. Bolo by lepšie, keby sme boli dosť rozumní na to, aby sme sa od nich učili.

Tomášove nedostatky

Avšak Nová zmluva naznačuje, že Tomášova silná stránka bola aj jeho slabosťou. Zo skúsenosti viem, že ľudia s týmto stupňom analytického myslenia často robia chyby v ostatných dvoch oblastiach. Tak ako sú výborní vo svojom premýšľaní a spochybňovaní, tak medzi ich silné stránky nepatrí záväzok a moc. Často nie sú prítomní vtedy, keď sa dejú rozhodujúce veci, a potom im chýba zmocnenie, ktoré z toho pramení. Nie je známa príčina, ale stojí za povšimnutie, že Tomáš nebol prítomný, keď sa Ježiš po svojom vzkriesení zjavil učeníkom (Ján 20:24). Pri tejto príležitosti – okrem

Príklad: Gordon z Veľkej Británie

Gordon je mladý anglikánsky kňaz, ktorý odmieta každé teologické škatuľkovanie (jeho protesty sú na nevydržanie!), aj keď sa pravdepodobne prikláňa k „**liberálnemu krídlu**“ svojej cirkvi. Gordon je nepochybne duchovný človek s **hlbokým chápaním** nielen Božieho slova, ale aj jeho praktického uplatnenia v živote jeho zboru. Jeho prednášky obvykle ponúkajú brilantné **analýzy kresťanstva** a často poukazujú na „slepé škvryny“, ktoré sú typické pre jednotlivé skupiny kresťanov. Zdá sa, že pre jeho **sofistikované štandardy** je sotva niečo dosť dobré. Napríklad jeho kritika určitých evanjelických metód je často oprávnená a pre jeho evanjelických aj charizmatických priateľov (a oponentov) by bolo prínosom, keby jeho slovám venovali väčšiu pozornosť. Pre Gordona je však typické, že iba zriedka navrhuje pozitívny spôsob nápravy praktík, ktoré kritizuje. Navyše, vždy, keď prebieha nejaká evanjelizácia (červená farba), obvykle je **očividne neprítomný**.

Jeho kritika by mala väčšiu váhu, keby bol súčasťou hry. Keby pripustil obmedzenia **čisto racionálneho prístupu** k veciam a venoval viac pozornosti svojmu srdcu (modrá farba), možno by sa odvážil opustiť svoju, občas **osamotenú, pozíciu**.

Východiskový bod „skeptika“, akým je Tomáš. Ich sila je v zelenej oblasti (múdrost); ich slabosť je v modrej (moc) a červenej oblasti (záväzok).

toho, že sa ukázal svojim nasledovníkom – Ježiš predpovedal moc, ktorú prijímú od Ducha Svätého (Ján 20:22). Pri tejto dôležitej udalosti Tomáš jednoducho chýbal.

Ako Ježiš jednal s Tomášom

Pre niekoho, ako je Tomáš, je charakteristické vyjadrenie: „Pokiaľ neuvidím na Jeho rukách stopy po klincoch, ak nevložím prst do rán po klincoch a nevložím svoju ruku do Jeho boku, neuverím.“ (Ján 20:25) Teraz prichádza najpozoruhodnejšia časť tohto príbehu. Ježiš nereaguje kritikou Tomášovej slabej stránky (Ty neveriaci Tomáš! Prikazujem ti, aby si činil pokánie!). Nie, Ježišova reakcia bola iná. Začal tým, že reaguje na Tomášovu silnú stránku a naplňa jeho túžbu po dôkazoch. Hovorí: „Daj si sem prst a pozri si moje ruky! Daj sem ruku a vlož ju do môjho boku!“ Až potom hovorí: „a nebuď neveriaci, ale veriaci.“ (Ján 20:27) Týmto Tomášovi ukazuje oblasť jeho rastu, ktorý ho očakáva. „Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili.“ (Ján 20:29)

Kapitola 1: Základy

Východiskový bod č. 2: Marta

Východiskovým bodom kresťana, ktorý chce mať veci pod kontrolou, je červená oblasť (viď obrázok na strane 25). Kresťania, ktorí chcú veci ovládať, nie sú obvykle vnímaví na učenie o duchovných daroch alebo múdrosti. Pre nich je to len teoretická rovina. Chcú, aby boli veci vždy dotiahnuté do konca a obvykle sú tými, s ktorými môžete počítať.

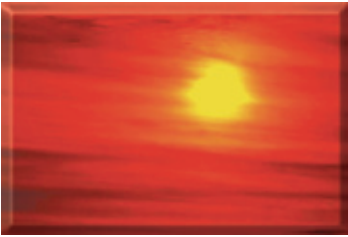
Dobрым biblickým príkladom tohto východiskového bodu je Marta. V Lukášovi 10:38–42 čítame, že otvorila svoj dom Ježišovi a, na rozdiel od svojej sestry Márie, Mu posluhovala pri stole. Toto je typické pre ľudí, ako je ona. Ich silnou stránkou je záväzok. Bez nesebeckej oddanosti „Márt“ na tomto svete by sme pravdepodobne zatvorili väčšinu našich zborov.

Silnou stránkou kresťana, ktorý chce mať veci pod kontrolou, je záväzok, hlavnou oblasťou, kde má rásť, je moc a múdrosť.

Martine nedostatky

Tento postoj služby bol Martinou úžasnou silnou stránkou a Ježiš túto vlastnosť vôbec nekritizoval. Avšak nižšie citovaná epizóda dosť jasne ukazuje Martine slabé miesta. „Marta však mala plné ruky práce s obsluhou. Zrazu zastala a povedala: Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, aby mi pomohla!“ (Lukáš 10:40) Inými slovami, snažila sa zmanipulovať svoju sestru, aby bola aktívna ako ona. Tak ako mnohí ľudia, ktorí majú tento východiskový bod, ani Marta nemala dobre vyvinutý zmysel pre správny čas (*kairos*), ktorý by bol typickou vlastnosťou múdreho človeka (zelená farba).

V Jánovi 12:3 čítame, že kým Marta posluhovala pri stole, Mária vyliala funt drahej masti na Ježišove nohy, takže „dom sa naplnil

Príklad: Michael z Austrálie

Michaela som stretol na seminári „Trojaké umenie prežívania vzťahu s Bohom“. Počas prestávky na kávu prišiel ku mne a povedal: „Christian, to, čo učíš, znie celkom pekne, ale zároveň je to veľmi teoretické. Ak je treba niečo urobiť, **tak to jednoducho urobím!** Neverím, že všetko toto premýšľanie o daroch a múdrosti nás naozaj niekam dostane. Keby si účastníkov seminára radšej vyzval, aby sa zaviazali viac slúžiť, než k vyplňaniu dotazníkov a premýšľaniu o východiskových bodoch, dosiahli by sme viac.“ Neskôr som sa od jeho pastora dozvedel, že Michael skutočne robí to, o čom káže. Vždy, keď je treba niečo urobiť, **pastor s ním môže počítať**. Zároveň však Michael vyvoláva **pocity viny** u členov zboru, ktorí nezdieľajú rovnakú mieru záväzku. Ak je zodpovedný za nejakú službu, niekedy vytvára negatívnu atmosféru tým, že **núti** ľudí, aby pracovali ešte viac.

Jeho služba by bola efektívnejšia a zároveň by prežíval viac radosti, keby svoj **záväzok voči Pánovi** spojil s časom na osobné duchovné obnovenie (modrá farba) a s väčšou múdrosťou v jednaní so spoluveriacimi (zelená farba).

Východiskový bod kresťana, ktorý chce mať veci pod kontrolou, akým bola Marta. Ich silnou stránkou je červená oblasť (záväzok), ich slabou stránkou je modrá (moc) a zelená oblasť (múdrost).

vôňou myrhy“. Konanie oboch žien je v súlade s tým, čo už o nich vieme: Marta bola zaneprázdnená posluhovaním, Mária uctievaním. Nebezpečenstvom Marty samozrejme bolo, že pri všetkej svojej činnosti mohla prísť o príležitosť duchovného pomazania (modrá farba).

Ako Ježiš jednal s Martou

Ježišova reakcia na Martu začala ocenením jej nesebeckej oddanosti: „Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci,“ (Lukáš 10:41) Niet pochybností o tom, že Ježiš ocenil tento druh služby, ako vidíme podľa Jeho reakcie aj na iných oddaných ľudí. Keď to však povedal, dodal: „a potrebné je len jedno. Mária si vybrala dobrý podiel, ktorý sa jej neodníme.“ (Lukáš 10:42) Týmito slovami Ježiš neznevážil Martinu službu, ale obhajovaním Máriinej pozície pomohol Marte odhaliť oblasť, v ktorej potrebuje rásť.

Kapitola 1: Základy

Východiskový bod č. 3: Mária

Ak Marta slúži ako príklad kresťana, ktorý chce mať veci pod kontrolou (ktorý sa cíti dobre v červenej oblasti), jej sestra Mária je pravým opakom. Jediné, na čom záleží ľuďom, ako je Mária, je modrá oblasť (viď obrázok na strane 27). Niet divu, že mali medzi sebou problémy!

Kým v Jánovom zázname tohto príbehu čítame, že Mária vyliala funt čistého nardu na Ježišove nohy a poutierala ich svojimi vlasmi (Ján 12:3), v Lukášovom rozprávaní sa zdôrazňuje, že kým Marta posluhovala, Mária si jednoducho „...sadla Pánovi k nohám a počúvala Jeho slová“ (Lukáš 10:39). Správanie

v oboch prípadoch dobre vystihuje ľudí ako Mária. Majú silne vyvinutý zmysel pre duchovný rozmer (modrá farba). Dokážu všetko nechať tak a zahodiť opatrnosť za hlavu. ôžu konať neprimerane. Je pochopiteľné, že Judáš za to Máriu kritizoval: „Prečo nepredali túto masť za tristo denárov a nedali ich chudobným?“ (Ján 12:5) ľuďom, ako je Mária, nezáleží na tom, ak sa stretnú s kritikou. Vedie ich vnútorné presvedčenie, že sú z duchovného hľadiska v poriadku. Chápem, ak sa niektorí idú zblázniť, keď majú jednať s takýmito ľuďmi. Kým ostatní sú aktívni, majú starosti a obavy, oni si iba sedia a „mrhajú“ časom a peniazmi! Ale presne toto je ich silná stránka.

Máriine nedostatky

Je trochu ťažké kritizovať Máriino správanie, keď ho Ježiš jednoznačne ospravedlnil. V čom je potom problém „preduchoveného kresťana“? V tomto príbehu nie je na Máriinom správaní nič zlé;

Preduchovený kresťan je silný v moci, hlavnou oblasťou, v ktorej má rásť, je múdrosť a záväzok.

Príklad: Lucía z Argentíny

Luciu som stretol na dvoch rôznych konferenciách. V oboch prípadoch bola zapojená do mocnej **modlitebnej služby** a mám dojem, že väčšina účastníkov mohla vnímať ten podstatný rozdiel, keď stretnutie viedol taký **horlivý modlitebník**, akým bola ona. Lucía však dávala pocítiť svojim spolupracovníkom, že sú „menej duchovní“ než ona, hoci im to nikdy nepovedala. „Christian, **to jediné, čo pre rast zborov môžeme urobiť, je modliť sa,**“ hovorila mi znovu a znovu. A ja som jej vždy odpovedal: „Lucía, tvoja modlitebná služba je úžasná. Ale na základe Božej vôle modlitba rozhodne nie je to jediné, čo by sme mali robiť.“ Napriek mojim slovám som mal dojem, že kým ma počúvala, v skutočnosti si myslela: „Znie to síce presvedčivo, ale to, čo Christian učí o raste zborov, aj tak **nie je dôležité.**“

Aby som sa vyhol nedorozumeniu: musím zdôrazniť, že Lucía je úžasná žena a jej službu **Boh mocne používa**. Ani by som jej nepovedal, že by svoju modlitebnú službu mala robiť čo i len o milimeter inak – práve naopak! Avšak namiesto toho, aby o modlitbe (modrá farba) hovorila ako o alternatíve k zelenej a červenej farbe, povedal by som jej, že je pre ňu dôležité, aby oceňovala duchovnú platnosť všetkých troch rozmerov služby.

Východiskový bod „preduchovneného kresťana“ ako je Mária. Ich silnou stránkou je modrá oblasť (moc), ich slabá stránka je červená (záväzok) a zelená oblasť (múdrost).

táto konkrétna situácia ju naň oprávňovala. Problém však nastáva vtedy, keď preduchovnení kresťania urobia z tohto druhu správania všeobecne platný model pre svoj život. Sú vždy tými, ktorí sedia a hltajú „duchovné veci“, avšak druhým nechajú praktickú službu (červená farba) spolu s premýšľaním a plánovaním (zelená farba).

Ako Ježiš jednal s Máriou

Nemali by sme zabúdať, že Judášova kritika Márie nebola úplne nesprávna. Keď ju Ježiš počul, najprv ocenil pozitívne aspekty Máriinej, očividne mimoriadnej, pozície. „Nechaj ju, urobila to na deň môjho pohrebu!“ povedal, čím naznačil jedinečnú udalosť, ktorá mala prísť (Ján 12:7). Potom však pokračoval a povedal: „Veď chudobných máte vždy medzi sebou, ale mňa vždy nemáte.“ (Ján 12:8) Inými slovami, príde čas, kedy sa môžete – a mali by ste sa! – opäť starať o chudobných. Z Máriinho správania v tejto konkrétnej situácii očividne nemôžeme urobiť všeobecný model služby!

Východiskový bod č. 4: Mojžiš

Mojžiš slúži ako odstrašujúci príklad toho, čo som označil pojmom „vyhorený kresťan“ (viď obrázok na strane 29). Múdrosť určite nebola jeho slabou stránkou. V Skutkoch 7:22 sa píše, že bol „vychovaný vo všetkej múdrosti Egypťanov“ a znaky toho môžeme nájsť v celej Biblii. Podobne ani záväzok nebol oblasťou, v ktorej by bol slabý. Každý, kto skúmal Mojžišov život, je prekvapený jeho hlbokou oddanosťou.

Mojžišove nedostatky

Predsa však v Biblii nájdeme veľa príkladov, ktoré ukazujú, že Mojžišovi v mnohých ohľadoch chýbala moc. Chcel by som tu citovať tri takéto príklady, pretože nám ukazujú, akým úžasným spôsobom jednal Boh s týmto (priznávaným!) nedostatkom moci v Mojžišovom živote.

Vyhorený kresťan je silný v múdrosti a záväzku, hlavnou oblasťou, v ktorej má rásť je moc.

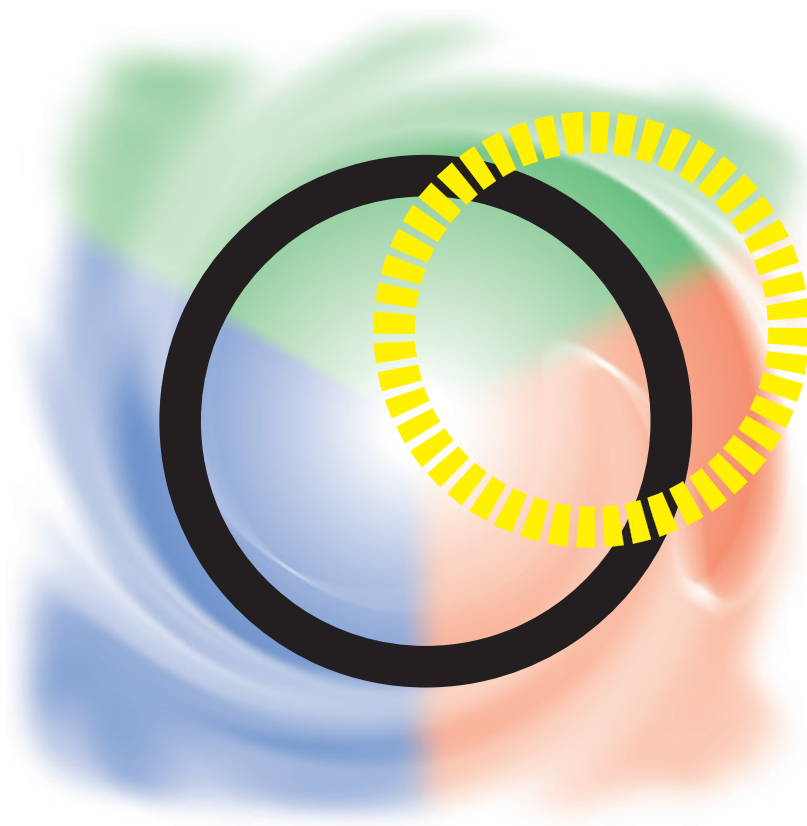
Prvým príkladom je Mojžišovo povolanie do náročnej úlohy. Mal ísť k faraónovi a vyvieť Boží ľud na slobodu. Mojžišova reakcia na toto povolanie bola negatívna. Neveril, že má na takúto úlohu sily. „Prosím, Pane, ja nie som výrečný muž“, povedal, „lebo mám ťažkopádne ústa i jazyk.“ (2.Mojžišova 4:10) Ako Boh reagoval na nedostatok moci? Poslal Mojžišovho brata Árona, aby hovoril s faraónom namiesto Mojžiša. Druhý príklad ilustruje Mojžišov nedostatok sily v boji Izraelitov proti Amálekovcom. V 2.Mojžišovej 17:10-13 čítame: „Mojžiš, Áron a Chúr vystúpili na vrchol pahorku. Kým mal Mojžiš zdvihnuté ruky, vífrazil Izrael; len čo ruky spustil, vífrazil Amálek. Keď Mojžišovi ruky ochabli, vzali kameň, podložili mu ho a on si sadol naň. Áron a Chúr mu podopierali ruky

Príklad: Cathy zo Spojených štátov

Cathy je bezpochyby jedným z **najoddanejších kresťanov**, akých som kedy stretol. Počet oblastí, za ktoré nesie zodpovednosť vo svojom zbore aj mimo neho, je neskutočný. K tomu všetkému je Cathy mimoriadne **vzdelaná žena**, takže každé jej slovo má váhu. Rád s ňou prichádzam do kontaktu a vždy som udivený, ako môže jedna osoba toľko **urobiť pre Božie kráľovstvo**. Raz som sa jej spýtal: „Cathy, necítiš sa práve teraz vyhorená?“ Bez váhania odpovedala kladne a dodala: „Ale nemáme ako kresťania v náplni našej práce, aby sme **vyhoreli pre nášho Pána?**“ Problém Cathy nie je v tom, že z času na čas sa cíti vyhorená – takýmito obdobiami prechádza veľa oddaných kresťanských pracovníkov – ale v tom, že **zo syndrómu vyhorenia urobila svoj životný štýl**.

Vôbec nepochybujem o tom, že z dlhodobého hľadiska bude vo svojej službe ešte efektívnejšia, ak prežije skúsenosť, že v Božích očiach je **ona ako osoba dôležitejšia než všetka jej oddaná služba**. Rovnako užitočné by pre ňu bolo, keby prijala skutočnosť, že nemusí **všetko robiť sama**. Je tak veľa kresťanov ako Cathy, ktorí by mohli dosiahnuť oveľa viac, keby boli zmocnení pre službu (modrá farba).

Východiskový bod „vyhoreného kresťana“, akým bol Mojžiš. Ich sila je v zelenej (múdrost) a červenej oblasti (záväzok); ich slabou stránkou je modrá oblasť (moc).

jeden z jednej a druhý z druhej strany. Takto zostali jeho ruky zdvihnuté až do západu slnka. Jozua porazil Amáleka a jeho ľud mečom.“ Treťou príkladom je Jetrova návšteva u Mojžiša, ako je zaznamenaná v 2.Mojžišovej 18. Tu čítame, že Mojžiš slúžil svojmu ľudu ako sudca od rána do večera. Jetro mu povedal: „ Veľmi vyčerpávaš seba i tento ľud, ktorý je s tebou. To je nad tvoje sily, sám to nezvládneš.“ (2.Mojžišova 18:18) Poradil Mojžišovi, aby vybral schopných ľudí, ktorí by slúžili ako sudcovia nad tisícami, stami, päťdesiatimi a desiatimi, a iba zložité prípady by prenechali Mojžišovi.

Ako jednal Boh s Mojžišom

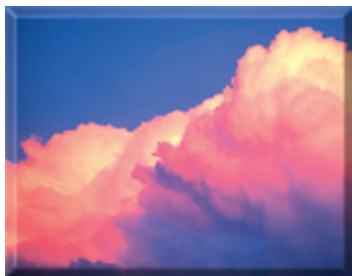
Opäť stojí za povšimnutie, ako jednal Boh s Mojžišovým zjavným nedostatkom moci. Vo všetkých troch prípadoch poslal ľudí, ktorí boli silní v tom, v čom bol Mojžiš slabý. V prvom prípade to bol Áron, v druhom Áron a Chúr a v treťom to bol Mojžišov svokor Jetro. Vo všetkých troch prípadoch bolo takéto spojenie síl pozoruhodné.

Kapitola 1: Základy

Východiskový bod č. 5: Peter

Ako biblický príklad kresťana – fanatika som si vybral Petra (viď obrázok na strane 31). Ľuďom, ako je on, nechýba oddanosť. Sú pripravení riskovať pre Pána. Pozrime sa na príbeh, ktorý má v niektorých prekladoch Biblie nadpis „Topiaci sa Peter“. Mali by sme poznamenať, že Peter bol jediným učeníkom, ktorý sa odvážil opustiť čln a ísť v ústrety Ježišovi, ktorý chodil po vode. „Pane, ak si to Ty,“ povedal, „rozkáž mi, aby som prišiel k Tebe po vode!“ (Matúš 14:28) Je pravda, že potom stratil vieru a začal sa topiť, ale jeho ochota podstúpiť riziko je obdivuhodná. „Odvážny Peter“ alebo „Riskujúci Peter“ by boli preto pre tento príbeh oveľa výstižnejšie nadpisy.

Silnou stránkou kresťana – fanatika je moc a záväzok, jeho hlavnou potrebou je rásť v múdrosti.

To isté platí aj o známej príhode, ktorá hovorí o tom, ako Peter zaprel Ježiša (Matúš 26:69-75). Opäť by sme nemali zabudnúť, že Peter bol pravdepodobne jediným učeníkom, ktorý nasledoval Ježiša až na nádvorie, kým všetci ostatní zmizli. Aká odvaha a aká láska k Pánovi!

Keď uvažujeme o „modrej oblasti“, prideme k podobnému objavu. V celej knihe Skutkov sotva nájdeme osobu, ktorej službu by sprevádžalo toľko znamení a divov ako Petrovu. Bol jednoznačne mužom moci a záväzku.

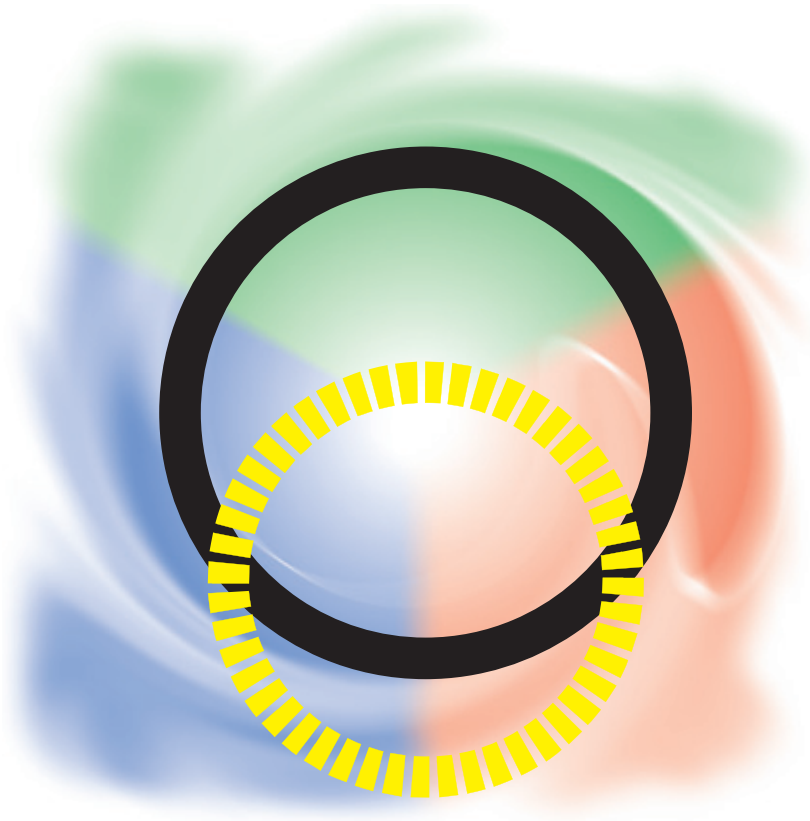
Petrove nedostatky

Nezdá sa, že by bola múdrosť Petrovou silnou stránkou. Keď Ježiša zajali, bol to Peter, kto sa pokúsil brániť Ho tým, že odľal pravé ucho veľkňazovmu sluhovi (Ján 18:10-11). Zdá sa, že Petrovým

Príklad: Sulastri z Indonézie

Od Sulastri som sa toľko naučil o **duchovnej moci a záväzku voči Pánovi**, že som si najprv myslel, že jej život je takmer dokonalým príkladom toho, ako by mala služba kresťana vyzerať. Jasne som vnímal, že jej služba nie je z jej vlastných síl, ale z moci Svätého Ducha a že ona je jednoducho **poslušná** v tom, čo robí. Potom som však zistil, že jej napriek jej moci a oddanosti **chýba citlivosť voči druhým** ľuďom a dosť často sa u nej prejavil nedostatočne vyvinutý cit pre správny čas. A tak sa niekedy správala ako **slon v porceláne**. Ťažko chápala, že napriek všetkým svojim úžasným aktivitám spôsobila veľa zranení. Jej silnou stránkou rozhodne nebolo sedieť a premýšľať o tom, čo by ona alebo iní kresťania mali robiť, aby dosiahli určitý cieľ. Mottom jej života bolo: „**Modli sa a poslúchaj.**“

Je to ale presne ten druh sebareflexie, ktorý je, spolu s pokorou učíť sa od druhých (ktorí možno nemajú takú mieru moci a záväzku), u nej kľúčový pre ďalšie napredovanie v jej duchovnom živote. Kľúč k efektívnejšej službe by mohla nájsť v „zelenej oblasti“ našej ilustrácie. Od Sulastri sa všetci môžeme veľa naučiť, len keby to robila **múdrejšie**.

Východiskový bod kresťana – fanatika, akým bol Peter. Ich silnou stránkou je modrá (moc) a červená oblasť (záväzok); ich slabým miestom je zelená oblasť (múdrost).

mottom, tak ako mnohých ľudí, ktorí majú rovnaký východiskový bod, je: „Je lepšie urobiť niečo nesprávne, než neurobiť vôbec nič!“ A tak sa stane, že sluha príde o ucho. Ľudia ako Peter si sotva všimnú, koľko zranenia spôsobuje ich silný záväzok, pokiaľ ho nezmierňuje múdrost.

Ako Ježiš jednal s Petrom

Všetci vieme, aký bol koniec tohto príbehu. Ježiš povedal Petrovi : „Prestaňte! Potom sa dotkol jeho ucha a uzdravil ho.“ (Lukáš 22:51) V Petrovom živote videl nedostatok múdrosti, nedostatok rovnováhy a diplomacie, napriek tomu mu povedal: „...na tej skale si postavím Cirkev...“ (Matúš 16:18)

Je pozoruhodné, že Petrova poslušnosť a duchovná moc sa zdali pre vodcovskú pozíciu, ktorú mal Ježiš v mysli, dôležitejšie než nedostatok múdrosti. Ježiš dal opakovane Petrovi ďalšiu šancu, vrátane príležitostí rásť v múdrosti. V knihe Skutkov nachádzame náznaky toho, že Peter robil pokroky.

Východiskový bod č. 6: Jonáš

Jedna z najkrajších charakterových štúdií, ktoré ponúka Biblia, sa nachádza v malej knihe Jonáš. Tu nachádzame klasický príklad východiskového bodu, ktorý som sa rozhodol nazvať „odpojený kresťan“ (viď obrázok na strane 33). Jonáš je tu jasne vykreslený ako človek s múdrosťou a hlbokým chápaním vecí. Od začiatku vedel, ako bude Boh reagovať na neposlušných ľudí v Ninive (porov. Jonáš 4:2).

V tejto knihe sa dozvieme aj o Jonášovej moci. Čokoľvek urobil, prinieslo to ovocie. Keď muži na lodi počuli jeho svedectvo a najmä keď ho hodili cez palubu, „...zachvátila [ich] veľká bázeň pred Hospodínom. Obetovali Hospodínovi obeť a zaviazali sa sľubmi.“ (Jonáš 1:16) Taký bol priamy dôsledok Jonášovej služby!

Odpojený kresťan je silný v moci a múdrosti, hlavnou oblasťou, kde má rásť, je záväzok.

Keď nakoniec kázal Božiu zvesť ľuďom v Ninive, výsledok bol pozoruhodný. Ninivčania činili pokánie. Pravdou je, že Jonášovi sa tento výsledok nie veľmi páčil (Jonáš 4:1), ale bol to výsledok jeho mimoriadnej služby v moci.

Jonášove nedostatky

Nie je ťažké zistiť Jonášovo slabé miesto. Chýbal mu záväzok, oddanosť. Nebol ochotný urobiť to, čo mu Boh prikázal. Utiel od Boha a utiekol od plnenia Božieho poslania. Lepšie povedané – snažil sa utiecť, pretože Boh ho nenechal pred tým utiecť.

Ako Boh jednal s Jonášom

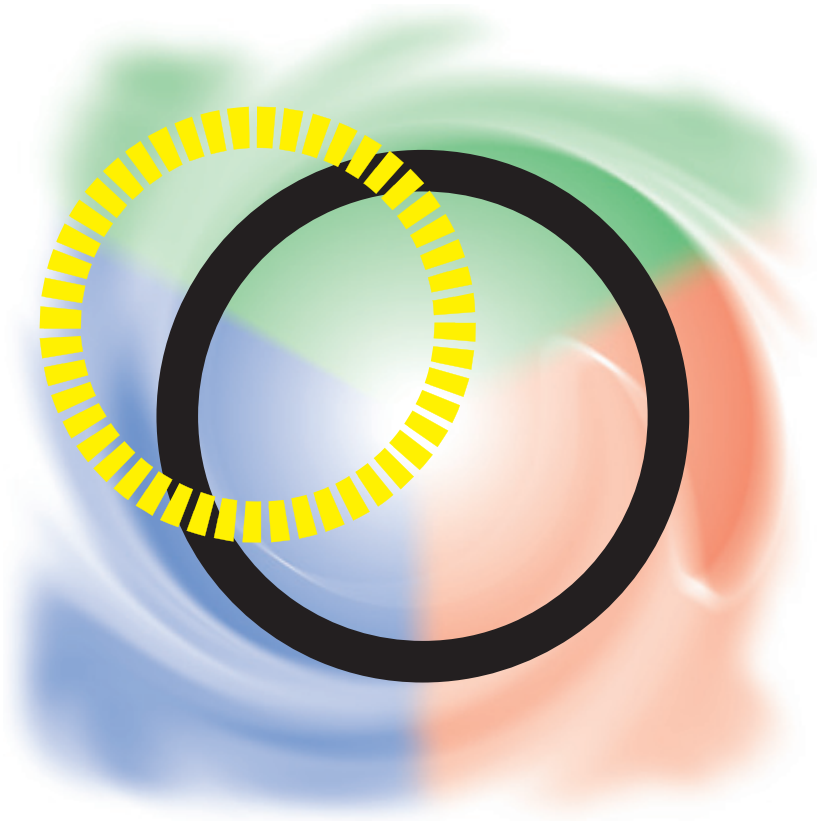
Každý, kto chce vedieť, ako Boh jedná s neposlušnými ľuďmi, by si mal pozorne preštudovať knihu Jonáša. Boh jednal láskyplne aj

Príklad: Ndoze z Namíbie

Ndozeho poznám iba prostredníctvom e-mailu, ale takmer v každej jeho korešpondencii nachádzam náznaky toho, že je človekom plným **duchovnej moci a múdrosti**. Čo sa však týka doťahovania vecí, obzvlášť vtedy, keď čelí ťažkostiam, má sa ešte veľa čo učiť. S Ndozem som sa skontaktoval, keď ma pozval na konferenciu do Afriky. Aj cez jeho písané slová som mohol cítiť, že je mužom duchovnej moci. V prílohe jeho e-mailu bol opis dlhodobej stratégie spojenej s konferenciou a musím priznať, že iba zriedka čítam tak vynikajúce, **dobré premyslené** veci. Všetko vyzeralo tak skvele, že som bol skutočne sklamaný, že som nemohol prijať jeho pozvanie. Neskôr som sa však dozvedel, že konferencia sa nikdy neuskutočnila, ako to bolo v prípade mnohých vecí, ktoré Ndoze naplánoval. Samozrejme, keď sa niečo také stane, obvykle má na to dobré vysvetlenie, ale je zvláštne, ako často sa v jeho živote takéto veci stávajú.

Spoluveriaci v Ndozeho okolí ho vidia dosť kriticky. Áno, vnímajú, že je **vizionárom a Božím mužom** a že má veľa **cenných názorov**, ktoré môže ponúknuť, ale považujú ho za **príliš nespôahlivého**, aby s ním spolupracovali. Keby Ndoze jednoducho zlepšil svoju sebadisciplínu (červená farba), jeho moc a múdrosť by boli k dispozícii na úžitok Tela Kristovho.

Východiskový bod „odpojeného kresťana“ ako bol Jonáš. Ich sila je v modrej (moc) a v zelenej oblasti (múdrost). Ich slabé miesto je v červenej oblasti (záväzok).

drasticky. Dovolil, aby Jonáša hodili do mora – a poslal rybu, aby ho prehltila. Nechal ho, aby za tie tri dni „strávil“ celú záležitosť, a potom prikázal rybe, aby ho vyvrhla späť na zem. Neskôr, keď Jonášovi páliło na hlavu slnko, dal vyrásť ricínovníku, aby mu poskytol tieň – potom poslal červa, ktorý zožral ricínovník, takže vyschol. Toto všetko znie takmer brutálne. Prečo Boh jednal s Jonášom takýmto spôsobom? Kvôli Jonášovmu východiskovému bodu. Bol mužom mimoriadnej moci a múdrosti. Ako by ste učili poslušnosti človeka, ktorý pozná Božiu vôľu a ktorý má úspech vo svojej službe? S človekom v inom východiskovom bode by možno Boh jednal inak, ale takéto zaobchádzanie s mužom, akým bol Jonáš, bolo celkom láskyplné.

Odpojení kresťania, majte sa na pozore! Možno vás Boh bude chcieť vychovávať v škole tvrdých úderov. Chcete sa viac priblížiť k stredu? Vašou cestou do tohto cieľa je „poslušnosť“.

Kapitola 1: Základy

Váš osobný kompas zmeny

Po preskúmaní šiestich východiskových bodov už pravdepodobne cítite, ktorý z týchto príkladov sa podobá vašej situácii. Nasledujúce štyri strany vám pomôžu zhromaždiť ďalšie informácie o tom, kde je váš východiskový bod s ohľadom na tri dimenzie služby. Keď viete, čo je vašim východiskovým bodom, vaše ďalšie kroky v duchovnom raste by mali byť dosť zrejmé. Nech je váš východiskový bod akýkoľvek, vždy je cieľom vašej cesty priblížiť sa bližšie do stredu; inými slovami, bližšie k trojjedinému Bohu.

Žiadny test osobnosti

Keď budete robiť tento test, všimnite si, že to nie je test osobnosti. Kompas zmeny neopisuje váš „charakter“ ani „typ osobnosti“ (čo je ťažké zmeniť), ktorý vám Boh dal, ale jednoducho vašu súčasnú situáciu (ktorú môžete zmeniť).

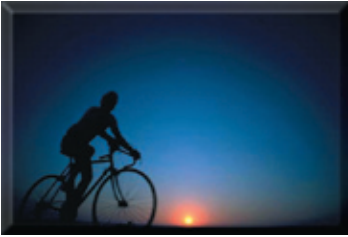
Je možné, že v rôznych oblastiach svojho života sa správate podľa rôznych vzorcov. Napríklad keď kompas zmien použijete vo vašom zapojení do služby

v zbere, získate iný výsledok, než keď ho uplatníte v kontexte vášho zamestnania. Tento „test“ môžete použiť v rôznom kontexte. Pri vyplňaní dotazníka je dôležité stanoviť si, ktorý kontext chcete „testovať“, a neustále sa ho držať.

Päť praktických krokov

Postupujte podľa piatich krokov, ktoré nájdete v žltých obdĺžnikoch dolu na nasledovných štyroch stranách. Výsledkom bude, že zistíte, ktorý zo šiestich východiskových bodov (jeden, prípadne dva) je váš. Na stranách 38–40 nájdete návrhy, ako vám tieto výsledky môžu pomôcť pri čítaní ďalších kapitol tejto knihy. Veľa potešenia pri teste!

Nech je váš východiskový bod akýkoľvek, vždy je cieľom vašej cesty priblížiť sa bližšie do stredu.

Krok 1:

	stipec A	stipec B	stipec C
1	energický 2	informovaný 1	aktívny 0
2	vášnivý 1	raciónálny 0	analytický 2
3	zdráhavý 2	rezervovaný 1	požadovačný 0
4	spontánny 1	hlbový 2	vyrovnaný 0
5	emocionálny 2	nepružný 0	puntičkářský 1
6	bujarý 0	tolerantný 2	oddaný 1
7	svedomitý 0	osvietený 2	obetavý 1

Pozrite si tabuľku na strane 35. Nájdete tu desať riadkov, v každom sú tri prídavné mená.

Určte, ktoré z týchto prídavných mien vás vystihujú *najviac (2)*, *menej (1)* a *najmenej (0)*.

Keď robte tento test, myslite hlavne na svoje skúsenosti za posledných pár mesiacov.